

Pædagogisk læreplan
for
Børnehaven
Bjedstrup Skole og Børnehus

Skanderborg Kommune

Indledning

Den pædagogiske lærerplan skal i henhold til dagtilbudsloven indeholde mål for, hvilke kompetencer og erfaring den pædagogiske læreproces skal give børn mulighed for at tilegne. Læringen i dagtilbuddet skal sikre en harmonisk overgang til fritidsliv og skolen. Det skal fremgå hvilke overvejelser, metoder og aktiviteter, der er i forhold til børn med særligt behov, samt hvordan dagtilbuddet følger op på om den pædagogiske læreproces leder frem mod de opstillede mål.

Målene skal udarbejdes med hensyntagen til lokale forhold, fysiske muligheder og børnegruppens sammensætning. Planen skal behandle følgende temaer:

- **Barnets alsidige personlige udvikling**
- **Sociale kompetencer**
- **Krop og bevægelse**
- **Kulturelle udtryksformer**
- **Sprog**
- **Natur og naturfænomener**

Børnehusets pædagogiske læreplan udspringer af den fælleskommunale læreplan fra gamle Ry kommune. Den er efterfølgende revideret og tilrettet Skanderborg kommunes politikker, samt de fælles visioner og værdier for Bjedstrup skole og Børnehus.

Læringsbegreb i Bjedstrup Børnehus

Børnehusets struktur og indretning tager afsæt i at ville skabe mulighed for udvikling af selvbestemmelse og dermed nysgerrige og selvstændige børn, som lytter til egne og andres behov.

Vi ser læring som tæt knyttet til udvikling. En proces, hvor individet hele tiden er en aktiv part.

Børn skaber i høj grad sin egen læring – alene og sammen med andre. Der skal være tid til at begribe, øve og kunne samt tid og rum for refleksion. Barnet har brug for spejling og feedback fra fællesskabet, og det har brug for at få skabt motivation til at indtage ny næring og inspiration. I spændingsfeltet mellem evner og udfordringer finder barnet glæden. Det er hvor barnet er selvforglemmende til stede i nuet at den optimale læring sker.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan og læringsbegrebet har fokus i børnehaven, men samtidig giver det anledning til fælles pædagogiske diskussioner og prioriteringer i Børnehuset. Herunder arbejdet med Mål og indholdsbeskrivelse i Fritidsklubben, samt Den røde tråd i Børnehuset der vægter:

- Plads til leg og udvikling af venskaber på tværs af alder
- Selvhjulpethed - at mestre hverdagen
- Udvikling af selvbestemmelse
- Respekt for forskellighed
- Cafekultur og udeliv
- Prioritering af forældresamarbejdet, og overgange mellem de tre afdelinger og dagplejen
- Årshjul med faste indlagte traditioner – ”kulturtræk”

Børnehavens struktur

Børnehaven er funktionsopdelt, hvilket for os betyder at de forskellige rum og områder er indrettet så de tydeligt signalerer hvad der er den primære funktion. Indretning og valg af funktioner ændrer sig i forhold til børnegruppens behov og pædagogiske tiltag. Nogle områder er primært til børnehavegruppen, andre er fælles med Fritidsklubben. Som et særligt tiltag har vi et børnehavebibliotek hvor børn og forældre kan låne bøger med hjem.

Medarbejdernes roller er klart defineret med en piccolo der har overblikket over børnegruppen og dagens forløb, og andre voksne der fordyber sig i samvær/aktiviteter med børnene. Pædagogerne er parvis primære og sekundær for vores nuværende to familiegrupper. Grupperne er aldersblandede, og mødes som udgangspunkt hver dag til samling efter frokost.

To af medarbejderne er uddannet som henholdsvis sprogkoordinator og motorikvejleder.

Vi har eget produktionskøkken og tilbereder hver dag et forældrebetalt frokostmåltid samt eftermiddagscafe fælles for børnehave og Fritidsklub.

Først på foråret begynder vi at samle de kommende skolebørn, hvor fokus ligger på overgangen fra børnehave til skole og Fritidsklub.

Aldersintegration

Børnehaven åbner og lukker sammen med Fritidsklubben. Det betyder at de små har mulighed for at iagttage og interagere med de store, og de store hjælper til og forundres over de små. Børnene har mange muligheder for at udfordres i forskellige relationer aldersmæssigt, hvilket gør at de kan bevæge sig op og ned i forhold til egen udvikling og læring. Børn med særlig behov kan med en tydelig handleplan profitere af dette.

Traditioner og projekter

Bjedstrup Børnehus er rig på traditioner. Nogle er fælles for alle og andre hører primært til i børnehaven. Gennem traditionerne bliver børnene stille og roligt indført i vores kultur og får via konkrete oplevelser en fornemmelse af årets gang og forløbet i børnehavetiden. Vores traditioner og projekter har forskelligt fokus, og er med til at fastholde at vi løbende arbejder med de tidligere nævnte temaer og kompetencer.

Pædagogiske arbejdsredskaber

I Børnehuset arbejder vi med et årsnormssystem, hvilket betyder at pædagogerne udover det synlige arbejde blandt børnene har egen og fælles tid til refleksion og forberedelse. Som arbejdsredskaber har vi bl.a. valgt at benytte SMTTE model, Trass, praksisfortælling og kollegial respons.

På teammøder har vi over tid tilrettelagt, evalueret og udviklet vores traditioner og projekter via SMTTE modellen og praksisfortællinger. Her er de seks temaer i fokus med forskelligt vægtning. Fremadrettet vil vi benytte samme arbejdsmetode i relation til hverdagslivet med særlig fokus på organisering og brug af rummene, børnemiljøet og frokostmåltidet.

Dokumentation og opfølgning:

- lagttagelser, udarbejdelse af SMTTE, relationsskemaer, motorikscreening m.m. benyttes som redskab til teammøder, tværfaglige samarbejds møder og forældresamtaler
- Barnets bog til at samle spor fra børnehavetiden
- Logbøger/notater vedrørende pædagogiske overvejelser
- Udstillinger: tegning, foto og indsamlet materiale fra diverse projekter og hverdagsituationer

Barnets alsidige personlige udvikling

Mål

Børnene oplever et stimulerende miljø, der inspirerer til leg, fantasi, nysgerrighed, kreativitet og hvor der samtidig er plads til ro og fordybelse.

Børnene oplever sig som værdifulde deltagere i et socialt og kulturelt fællesskab.

Børnene styrkes i at udfolde sig som selvstændige, stærke og alsidige personer, der selv kan tage initiativer.

Det betyder at børnene:

- styrkes i en positiv selvopfattelse og selvværd
- møder voksne, der respekterer det enkelte barn og som samtidig forstår at få barnet til at føle sig som en del af et fællesskab
- er gode legekammerater, lærer at samarbejde, viser omsorg for hinanden og forstår at knytte venskaber
- skal være med i en social sammenhæng med andre børn og voksne som gør verden stor, sjov, underlig og spændende
- understøttes i at være nysgerrige og bruge deres fantasi
- bruger legen til at overskride deres almindelige forestillinger om verden
- udvikler deres musiske / kreative sider.

Sociale kompetencer

Mål

Børnene oplever anerkendelse og respekteres som de personer de er.

Børnene oplever at høre til fællesskabet og har gode venskaber.

Børnene oplever tryghed og tillid i relationen til både voksne og andre børn.

Børnene inddrages og opmuntres til at hjælpe, vise omsorg for og samarbejde med andre.

Det betyder at børnene:

- styrkes i at sætte grænser for sig selv, blive opmærksomme på egne stærke/svage sider og tro på sig selv
- lærer hinanden at kende og oplever at alle er en del af fællesskabet
- oplever nærværende, tillids- og tryghedsskabende voksne, der støtter dem i de sociale relationer med de andre børn
- styrkes i at kunne tilsidesætte egne behov, hjælpe andre og samtidig være nysgerrige og udforskende i samarbejdet med andre

Krop og bevægelse

Mål

Børnene oplever et miljø der giver mulighed for at styrke den fysiske sundhed med fokus på ernæring, hygiejne og bevægelse.

Børnenes dagtilbud rummer muligheder for at børnene kan tilegne sig mange sansemæssige og bevægelsesmæssige indtryk.

Børnene skal have mulighed for at udvikle kroppens grundlæggende funktioner, og støttes i at udvikle forståelse og respekt for egen og andres kropslighed.

Det betyder at børnene:

- møder mangfoldige bevægelsesudfordringer i dagligdagen
- får muligheder for at udvikle motoriske kompetencer, og styrke udholdenhed og bevægelighed
- udvikler sunde kostvaner
- får øje på egen krop og dens muligheder gennem bevægelses- og sansemæssige oplevelser i dagligdagen
- har forståelse og respekt for egne og andres kropslige udtryk og reaktioner
- kan sætte egne kropslige grænser og respektere andres grænser

Kulturelle udtryksformer og værdier

Mål

Børnene får mulighed for at opleve og afprøve sig selv igennem et bredt spektrum af kulturelle udtryksformer.

Børnene får en grundlæggende opfattelse af egne kulturelle rødder.

Børnene oplever et miljø, der er medvirkende til at vise verdens mangfoldighed med sprog, vaner og livsvilkår.

Børnene får gennem oplevelser, der stimulerer skaberglæden og fantasien, inspiration til at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder.

Det betyder at:

- institutionsmiljøet afspejler mangfoldighed
- mødet med det, der er anderledes, udfordrer børns nysgerrighed og tolerance
- kunst og kultur er en naturlig del af den pædagogiske praksis
- børnene har adgang til materialer, der stimulerer skaberglæden og fantasien
- kunstneriske såvel som kulturelle arrangementer opleves både i dagtilbuddet, i lokalsamfundet, på museer o.l..
- børnene møder voksne, der aktivt formidler kunst og kultur
- at der skabes traditioner

Sprog

Mål:

Børnenes sproglige udvikling styrkes gennem de daglige aktiviteter.

Børnene styrkes i at udtrykke følelser og behov gennem sproget.

Børnene udfordres til sproglig kreativitet, så de opdager sprogets mange facetter.

Børnenes nysgerrighed støttes så de udvikler interesse for det skriftlige sprog med dets symboler, tegn, bogstaver og tal

Det betyder at børnene:

- støttes i at tilegne sig strategier i forhold til at bruge sproget til at skabe kontakt og forståelse
- møder voksne, der er kompetente sprogbrugere giver børnene mulighed for at udtrykke sig
- møder voksne der støtter dem i at udvikle et varieret og korrekt sprog
- støttes i at udvikle en evne til at bruge sproget, så det passer i forskellige situationer
- oplever en sammenhæng mellem kropssprog, mimik og det talte sprog
- får mulighed for at eksperimentere med forskellige kommunikations- og udtryksformer
- får støtte til at sætte ord og begreber på det, der foregår i hverdagen
- lærer sproget at kende, ikke kun som dagligdags talesprog, men også gennem sange, rim og remser
- møder skriftsproget i form af højtlesning
- får lov til selv at lege med skrift og skrivning i en fri "børneskrift", der ikke behøver at være korrekt

Natur og naturfænomener

Mål:

Børnene oplever mulighederne ved at færdes i naturen, og oplever den som et rum for leg og fantasi med mulighed for både vilde og stille aktiviteter.

Børnene oplever naturen som et rum, hvori verden kan udforskes og hvor der er mulighed for at gøre erfaringer med naturfænomener.

Børnene får gennem naturoplevelser mulighed for at skabe grundlag for varig interesse, respekt og ansvar for naturen.

Det betyder at børnene:

- oplever glæde ved at færdes i naturen
- møder voksne som viser glæde, interesse og ansvarlighed for natur og miljø i hverdagen
- får erfaring med årsag, virkning og sammenhænge i naturen
- udfordres motorisk gennem leg i naturen og oplever hvordan naturen er større end en selv
- oplever naturen som en kilde til æstetiske oplevelser og som et sted hvor fantasien kan udfolde sig
- udforsker naturen og møder voksne som er vidende i forhold til børnenes egen eksperimenterende aktiviteter og lege i naturen
- får udviklet deres evner til at bygge, skabe og konstruere ved hjælp naturens forskellige materialer og teknikker